

مياشتنی تحليل

(اپريل 2022م)

د افغانستان د وضعیت میاشتنی تحلیلي راپور

قاصد د ستراتېژیکو څېړنو مرکز

مقدمه

دا راپور د ۲۰۲۲م کال په اپرېل مياشت کې په سياسي، اقتصادي او امنيتي ډگرونو کې د هېواد وضعیت ته ځغلنده کتنه کوي. په سياسي اړخ کې دا مياشت د افغانستان او په ځانگړې توگه د اسلامي امارت د سياسي انزوا اندېښنې لا پياوړې شوې او د اسلامي امارت هغه هيلې ورو ورو مړاوې کېږي، چې تمه يې لرله د ځينو هېوادونو له لوري به په رسميت وپېژندل شي. د دغې نهيلې لامل تر ډېره د طالبانو ځينې وروستي اقدامات دي. په اقتصادي برخه کې بيا دا مياشت کوم پام وړ بدلون ونه ليدل شو او بيا هم د تېرو مياشتو په څېر د افغانستان د اقتصادي وضعیت او بشري ناورين په اړه په نړيواله کچه اندېښنې او د مرستو راټولو هڅې روانې وې. له امنيتي اړخه بيا اپرېل مياشت د ملکي وگړو لپاره په تېرو څو مياشتو کې ترټولو خونړۍ مياشت وبلل شوه. په دې مياشت کې له يوې خوا په مذهبي ځايونو کې څو سترې او خونړۍ چاودنې وشوې او له بلې خوا نورې کوچنۍ امنيتي پېښې هم د تېرو مياشتو په پرتله زياتې شوې. وړاندې په راپور کې پر دغو موضوعاتو سربېره د دې مياشتې د مهمو پېښو او موضوعاتو تفصيل او تحليل لولئ.

سياسي وضعیت

په اپرېل مياشت کې له سياسي پلوه ډېرې پام وړ پېښې او پرمختگونه ونه ليدل شول او تر ډېره دا مياشت هم په نړيوال ډگر کې د طالبانو تر ولکې لاندې افغانستان سياسي انزوا د بحثونو گرمه موضوع وه؛ خو دا چې په دې مياشت کې د تېرو مياشتو خلاف گڼې خونړۍ چاودنې وشوې، تر ډېره يې پر سياسي وضعیت هم اغېزې ښودلې وې.

په تېرو څو مياشتو کې له طالبانو سره د نړيوالو د تعامل تدریجي زیاتېدو داسې هیلې راتوکولې وې چې ممکن ځینې هېوادونه به اسلامي امارت په رسمیت ومني؛ خو د دغه تعامل له زیاتېدو سره سره د رسمیت پېژندنې په اړه اوس په دې اړه شته هیلې مړاوې شوې دي. اوس داسې برېښي چې ځینې هېوادونه خپلو سياسي او اقتصادي اړتیاوو ته په کتلو له طالبانو سره د غیررسمي تعامل له لارې مخته ځي او یا هم په خپلو هېوادونو کې د طالبانو سفیران مني. د دغه وضعیت یو لامل د طالبانو ځینې وروستي سخت دريځي اقدامات دي، او دا شونتیا یې په پراخه کچه راکمه کړې چې گومان کېده ځینې هېوادونه به د نړيوالې ټولنې د همغږي اقدام خلاف طالبان په رسمیت ومني. طالبانو د خپلو دغو وروستيو اقداماتو ترڅنگ، لاهم د سياسي مشارکت او د راتلونکي نظام د ډول په اړه چوپتیا غوره کړې، کوم څه چې د نظام د ټولشمولیت او د سياسي مخالفینو د پخلاینې اړوند هم نهیلی زیاته کړې ده.

که څه هم طالبانو د خپل نظام د رسمیت پېژندنې هڅو ته دوام ورکړی، خو په دې برخه کې یې د نړيوالو غوښتنو پر وړاندې تراوسه ډېره نرمي نه ده ښودلې. د طالبانو رهبر مولوي هبت الله اخندزاده د کوچني اختر په مناسبت په خپل اختريز پیغام کې یو ځل بیا پر نړيواله ټولنه غږ کړی و، چې د دوی حکومت دې په رسمیت وپېژني. د نوموړي په پیغام کې راغلي وو، چې دوی له گاونډيو هېوادونو، سیمې او نړۍ سره ښې او مثبتې اړیکې غواړي او د افغانستان له خاورې به کوم هېواد ته گواښ هم پېښ نه شي.

د همدغو هڅو په دوام طالبانو تازه په افغانستان کې د کوکنارو پر کرکيله هم بنديز ولگاوه، چې په یو ډول د ځینو هېوادونو د ملاتړ راجلوبولو هڅه هم بلل کېږي. د طالبانو مشر د اپرېل په ۳مه د یوه فرمان

له لارې وويل، چې له دې وروسته هېڅوک اجازه نه لري، چې په افغانستان کې کوکنار وکړي. د طالبانو دا گام د نړيوالو له مثبت غبرگون سره مخ شو. د بېلگې په توگه د امريکا د سفارت شارژدافير په يوه پيغام کې وويل، چې په افغانستان کې د مخدره توکو غير قانوني کول مثبت گام دی، خو په وينا يې د دې چارې عملي کول مهم دي.

له دغو هڅو سره سره نړيواله ټولنه لاهم د طالبانو د حکومت په رسميت پېژندل د نړيوالو د غوښتنو له منل کېدو سره تړي. د افغان ښځو او بشري حقونو لپاره د امريکا ځانگړې استازې رينا اميري په همدې تړاو د اپرېل په ۵مه وويل، چې که طالبان د نړۍ غوښتنې ونه مني، په رسميت نه پېژندل کېږي. د هغې په وينا، دا ډېره مايوسونکې او خورا حيرانونکې ده چې طالبانو له خپلو ژمنو سره سره بيا هم د نجونو د ښوونځيو د بندولو پرېکړه کړې.

د بشري حقونو د وضعيت په برخه کې هم د نجونو د ښوونځيو قضيه د بحثونو سرټکي و، طالبان ونه توانېدل په خپل منځ کې په دې اړه شته اختلاف له منځته يوسي. داسې برېښي چې د طالبانو يو شمېر مشران له لويه سره تر شپږم ټولگي پورته د نجونو له تعليم سره مخالف دي. همدا لامل دی، چې د بشري حقونو د څار نړيوال سازمان د اپرېل پر ۲۵مه نهيلي څرگنده کړه او يې ويل، چې له شپږم ټولگي پورته د افغان نجونو د ښوونځيو د پرانيستل کېدو نښې نښانې نه ليدل کېږي او دا اندېښنه شته چې ښايي دا د طالبانو دايمي پرېکړه وي.

د بيان د آزادۍ محدودېدل بله هغه قضيه ده چې په اړه يې په تېرو مياشتو کې په نړيواله کچه اندېښنې موجودې وې. د اپرېل په ۲۷مه په افغانستان کې د خبريالانو ملاترو بنسټونو وويل، چې له هغه راهيسې چې طالبان واکمن شوي شاوخوا اتيا خبريالان او د رسنيو کارکوونکي نيول شوي او د دوی په وينا رېرول شوي دي. د دوی په وينا، په همدې موده کې تر شپږ زرو ډېرو افغان خبريالانو خپلې دندې له لاسه ورکړې او په سلگونو رسنۍ تړل شوې دي. له دې سره سره، طالبانو بيا تل له خبريالانو سره د بد چلند ادعاوې رد کړې دي.

اقتصادي وضعیت

په اقتصادي ډگر کې دا مياشت هم کوم لوی بدلون ونه ليدل شو، خو د کانونو له درکه د عوايدو د زياتېدو خبرونه خپاره شول. په عام بازار کې او په ځانگړې توگه د لومړنيو توکو بېي لا هم د تېرو مياشتو په څېر د لوړېدو په لور روانې وې او ترڅنگ يې په نړيواله کچه لا هم د افغانستان د خراب اقتصادي وضعیت په اړه اندېښنې او د مرستو راجلبولو هڅې روانې وې.

په دې مياشت کې بيا هم د تېرې مياشتې په څېر افغانۍ د ډالر په مقابل کې خپل ارزښت وساتلی شو او د اپرېل مياشتې په اوږدو کې يو ډالر په اوسط ډول د ۸۸ افغانیو په بدل کې تبادلې کېده، کوم څه چې تر يوه بريده يې د لومړنيو توکو د نرخونو پر ثبات هم مثبتې اغېزه لرله او د بيو انډک صعودي مسير د نورو لاملونو له کبله و.

په بل اړخ کې نړيوال بانک، چې د تېرې مارچ مياشتې په ۳۰مه د نجونو پر تعليم د بنديز د غځېدا له کبله د ۶۰۰ ميليونه ډالرو په ارزښت خپلې ځينې پروژې ځنډولې وې، د اپرېل په ۲۰مه يې خپله دا پرېکړه بېرته بدله کړه او ويې ويل، چې په افغانستان کې د ۴۵۰ ميليونو ډالرو په ارزښت پروژې بېرته پيلوي. د طالبانو حکومت او نړيوال بانک داسې مهال دې هوکړې ته سره رسېږي چې په اگست مياشت کې واک ته د طالبانو له رسېدو لس ورځې وروسته دغه بانک د ځينو نورو نړيوالو بنسټونو غوندې پر افغانستان خپلې مرستې ودرولې. نړيوال بانک ويلي وو، چې د افغانستان د پرمختيا او په ځانگړي ډول د ښځو حقونو په برخه کې د طالبانو اغېزو ته اندېښمن دي.

له دې سره سره، د اقتصادي وضعیت خرابوالی بيا هم د نړيوالو د بحثونو يوه اساسي موضوع وه، ځکه لا هم د اقتصادي وضعیت د خرابوالي له کبله د تېر په څېر گڼ افغانان بهر ته د تللو په هڅه کې دي. همدا لامل دی، چې په نړيواله کچه پرله پسې د افغانستان لپاره د مرستو راټولو هڅې روانې دي. دا

مياشت هم د اپرېل پر لومړۍ نېټه په جېنېوا کې د افغانستان لپاره د مرستو راغونډولو يو نړيوال کنفرانس جوړ شو، چې پکې د ۲،۴ ميليارده ډالرو مرستې ژمنه وشوه. دا کنفرانس چې د ملگرو ملتونو، بریتانيا، جرمني او قطر په کوربتوب جوړ شوی و، ملگرو ملتونو په کې په بېرني ډول د نژدې دوه برابره ۴،۴ ميليارډ ډالرو راغونډولو غوښتنه کړې وه. دې غونډه کې د ۴۱ هېوادونو او نړيوالو ټولنو استازو گډون درلود، چې د مرستو په اړه يې د ژمنو سوډوالي د طالبانو چلند او په تېره بيا د نجونو د ښوونځو تړلو په اړه د دوی پرېکړه بلل شوې ده. په همدې تړاو د فرانسې د پارلمان تر پنځوسو ډېرو وکيلانو د اپرېل پر ۱۲ مه د دغه هېواد ولسمشر ايمانوبېل مکرون ته پرانېستې ليک ليکلی او ترې غوښتي يې دي چې پر طالبانو دې له بشري حقونو او د ښځو له حقونو د سرغړونې له کبله بنديزونه ولگول شي.

په داسې حال کې چې افغانستان کې د سختې لورې او پراخ بشري کړکېچ په اړه پرله پسې خبرداری ورکول کېږي، د طالبانو د سرپرست حکومت د کانونو او پټروليم وزارت د افغانستان له کانونو د دوی د ترلاسه کوونکو عوایدو د ډېرېدو خبره کړې او هيله يې ښودلې، چې په راتلونکو مياشتو کې به د نويو قراردادونو له ورکولو وروسته دا عواید نور هم لوړ شي. د کوچنيو او منځنيو کانونو د کيندنو د دوام ترڅنگ، اوسمهال د طالبانو حکومت د سترو کانونو، گازو او نفتو د کيندنو په اړه هم له نړيوالو په ځانگړي ډول له چينايي شرکتونو سره لیده-کاته پيل کړې دي. د چين د نفتو ملي شرکت، چې د تېر حکومت پر مهال د افغانستان په شمال کې د سرپل د نفتي سرچينو د استخراج قرارداد يې گټلی و او "ايم سي سي" شرکت چې د ميس عينک کان قرارداد ور سره دی، له طالبانو سره په ليدنو کې د خپلو کارونو بيا پيلولو چمتووالي ښودلی دی. نورو سترو چينايي شرکتونو هم د افغانستان د کانونو په برخه کې د پانگوني وړانديز کړی دی.

د کانونو وزارت وايي، چې په تېرو اتو مياشتو کې يې اته ميليارده افغانۍ عواید راټول کړي او وايي، چې له دې درکه د دوی تر لاسه کېدونکي عواید د تېر حکومت له عوایدو سره د پرتلې وړ نه دي. د دوی په وينا، د تېر کال په پينځو - شپږو مياشتو کې ۱۱۱ ميليونه افغانۍ عواید راټول شوي وو، خو اوسنی حکومت توانېدلی چې دومره عواید په يوه ورځ کې راټول کړي، بلکې داسې ورځ هم راغلې چې تر ۱۸۰

میلیونو افغانیو عواید هم راټول شوي دي. ښکاري چې په دې برخه کې د فساد له منځه تگ د عوایدو د زیاتېدو لامل شوی دی. خو ترڅنگ یې د کانونو د چارو ماهرین بیا د تعرفو لوړوالی، له شرکتونو د تېر حکومت د پورونو راټولول او د کاني سیمو د کنټرول پراخوالی چې پخوا د حکومت پر ځای د طالبانو د نفوذ سیمې وې، له کانونو د طالبانو د عوایدو د ډېرو لاملونه گڼي.

امنیتی وضعیت

اپریل میاشت د تېرو میاشتو خلاف، واک ته د طالبانو له رسېدو او د اسلامي امارت د سرپرست حکومت له جوړېدو راوروسته په تېرو کابو ۹ میاشتو کې خورا زیاته خونړۍ میاشت وه او په دې میاشت کې پر گڼو ملکي اهدافو داسې بریدونه وشول چې خورا زیاته مرگ ژوبله یې له ځان سره لرله. له بلې خوا د دې میاشتې بریدونو د تېر په پرتله یو څه متفاوت کیفیت درلود، کوم څه چې د وضعیت د پېچلتیا ښودنه کوله او له همدې کبله یې د عامو افغانانو اندېښنې هم زیاتې کړې.

د اپریل په ۱۹مه نېټه د کابل ښار د ۱۸مې حوزې په دشت برچي سیمه کې د دوو غبرگو چاودنو په پایله کې لږ تر لږه ۹ کسان ووژل شول او نژدې ۵۰ نور ټپیان شول. دا چاودنې د "عبدالرحیم شهید" په نامه یوه ښوونځي کې وشوې. دغه ښوونځي ته نژدې پر یوه ښونیز مرکز هم د لاسي بم برید وشو. په دې سیمه کې تر ډېره شیعیه مذهبه وگړي ژوند کوي او تر دې مخکې هم پکې خونړۍ چاودنې شوې وې، چې مسؤولیت یې داعش ډلې منلی و.

له دې پېښې دوې ورځې وروسته د بلخ ولایت په مزارشریف ښار کې هم په یوه جومات کې د چاودنې په پایله کې نژدې ۴۰ لمونځ کوونکي ووژل شول او شاوخوا ۹۰ نور ټپیان شول. په همدې ورځ په کندز ښار کې هم چاودنه وشوه چې لږ تر لږه ۴ کسه پکې ووژل شول او ۱۸ نور پکې ټپیان شول. د مزار شریف د جومات او دغه راز د کندوز ښار د دغه برید مسوولیت داعش ډلې پر غاړه واخیست.

له دې سره هممهاله د کابل ښار پر دارالامان سړک د سوداگری وزارت ته څېرمه هم یوه چاودنه وشوه. د چارواکو په وینا، چاودېدونکي توکي په یوه گلدان کې ځای پر ځای شوي وو او یو ملکي کس پکې ووژل شو او بل یې ټپي کړ.

له دې پېښې یوه ورځ وروسته د اپریل پر ۲۲مه په کندوز کې بل خونړی برید وشو، چې پراخه مرگ ژوبله یې لرله. دا چاودنه په امام صاحب ولسوالۍ کې د اهل تصوفو په یوه جومات کې وشوه او قربانیان یې تر ډېره هغه عبادت کوونکي وو چې تر لمانځه وروسته د ذکر لپاره راټول شوي وو. د اسلامي امارت د

مرستيال وياند بلال کریمي په وينا، په دې چاودنه کې د ماشومانو په گډون ۳۳ کسان ووژل شول او ۴۳ نور ټپيان شول. ځينو سرچينو د دې پېښې د قربانيانو شمېر له ۶۰ تنو لوړ ښودلی و.

که څه هم طالبانو وويل چې د مزارشريف د بريد طراح يې نيولی، خو له دغو پرله پسې خونړيو بريدونو وروسته په کابل کې لسگونه کسان لارو کوڅو ته راووتل او په يوه لاريون کې يې د هزاره توکمو د وژنې پر ضد شعارونه ورکول. دغو کسانو له حکومت څخه غوښتنه کوله، چې د هزاره توکمو د امنيت او خونديتوب لپاره اقدامات وکړي.

له دغو چاودنو وروسته د ملگرو ملتونو د ماشومانو د ملاتړ صندوق د اپرېل پر ۲۵مه وويل، چې په تېره يوه اونۍ کې په افغانستان کې له ۵۰ ډېرو ماشومانو خپل ژوند بايللی دی.

د دې مياشتې په ۲۹مه نېټه بيا کابل يو ځل بيا د خونړۍ چاودنې شاهد و. دا چاودنه هم په دارالامان سيمه کې د صوفيانو په يوه جومات کې د جمعې له لمانځه وروسته وشوه، چې د ځينو سرچينو له قوله لږ تر لږه ۵۰ تنه عبادت کوونکي پکې ووژل شول. که څه هم طالب چارواکو بيا دا شمېر خورا کم اعلان کړ او په وينا يې دې چاودنې ۱۰ کسان وژلي او شاوخوا ۳۰ نورې يې ټپيان کړي دي. خو رويترز خبري اژانس د روغتيايي چارواکو له قوله روغتونونو ته د ۶۶ مړو او ۷۸ ټپيانو د لېږدول کېدو خبر ورکړی و. ويل کېږي دا بريد د يوه ځانمرگي بريدگر له لوري شوی دی.

په اپرېل مياشت د دغو سترو بريدونو او چاودنو ترڅنگ نورې کوچنۍ چاودنې او امنيتي پېښې لکه هدفې او غچ اخیستونکي بريدونه او نورې مرموزې وژنې هم وليدل شوې. د اپرېل په لومړۍ نېټه د هرات ښار په ۱۲ ناحیه کې کې يوې چاودنې ۵ کسان ووژل او ۲۲ نور يې ټپيان کړل. هغه سيمه چې دا پېښه پکې شوې وه، اوسېدونکي يې ډېری شعيه گان دي.

دوې ورځې وروسته د اپرېل په ۳مه نېټه د کابل ښار د صرافانو لوی مارکېټ شهزاده سراي کې هم د لاسي بم چاودنه وشوه چې په پايله کې يې يو تن ووژل شو او لسگونه نور ټپيان شول. د کابل ايمرجنسي روغتون مسؤولينو رسنيو ته وويل، چې له دغې چاودنې تر ۵۰ ډېر ټپيان دوی ته ور وړل شوي. درې ورځې وروسته د اپرېل په ۶مه د کابل ښار په پل خستي جومات کې هم د ماسپښين د لمانځه پر مهال

چاودنه وشوه او تر ۱۰ زيات كسان پكې تپيان شول. د دې مياشتې په ۲۷مه نېټه بيا د افغانستان په شمالي ولايت سمنگان كې ناپېژاندو وسله والو د ډبرو سكرو پنځه كارگر له موټره ښكته كړل او په ډزو يې ووژل.

د دې ترڅنگ د غچ اخیستونكو او نورو مرموزو وژنو پېښې هم تر سترگو شوې. نيو يارك ټايمز ورځپاڼې د اپرېل په ۱۳مه په يوه راپور كې وويل، چې طالبانو سلگونه پخواني نظاميان او مامورين وژلي؛ خو طالبانو دا راپور رد كړ او ويې ويل، چې دا راپور له واقعيت لرې او مغرضانه دی. يوې امريكايي ورځپاڼې هم مخكې راپور ورکړی و، چې د طالبانو د واكمنۍ په لومړيو شپږو مياشتو كې د مخكيني دولت نږدې ۵۰۰ كاركوونكي او د امنيتي ارگانونو افسران د طالبانو په لاس يا وژل شوي او يا هم لادرکه دي؛ خو طالبانو دا ډول راپورونه تل رد كړي دي.

د دغه ډول بريدونو يوه پېښه د اپرېل په ۱۸مه وشوه. په دې پېښه كې د افغانستان د كورنيو چارو پخواني وزير مسعود اندرابي د ادعا له مخې، طالبانو د قاسم قايم په نوم د دغه وزارت يو پخوانی پوليس افسر شکنجه کړی او وژلی يې دی. اندرابي ويلي وو، چې د طالبانو له عمومي بښني اعلانولو سره سره ډگروال قاسم قايم لومړی نیولی او بيا يې د تاوتریخوالي په پایله كې وژلی دی. د دغه كس د وژنې راپورونو په خواله رسنيو كې هم پراخ غبرگونونه وپارول او طالبانو يې په اړه غبرگون وويل، چې د پېښې پلټنه كوي.

بل اړخ هم له گاونډيو هېوادونو پاکستان او ايران سره هم سرحدي شخړو زور واخيست، خو پاکستان بيا د دغو شخړو له كبله د افغانستان په خاوره كې بمبارۍ وكړې او له كبله يې لسگونه ملكيان ووژل شول. د اپرېل په ۸مه نېټه داسې راپورونه خپاره شول، چې ډيورنډ كرنېې ته څېرمه د پاکستان د پوځ يوه چورلکه له افغان خاورې په ډزو ويشتل شوې. ويل كېږي دا چورلکه هغه مهال ويشتل شوه پر ډيورنډ كرنېه د اغزن تار غځولو څارنه يې كوله، كوم چې د طالبانو له مخالفت سره مخ شوی دی.

له دې پېښې يوه اوونۍ وروسته د اپرېل په ۱۶مه د پاکستانی پوځ جېټ الوتكو د خوست او كونړ پر يو شمېر سيمو بمبار وكړ، چې په پایله كې يې نږدې ۵۰ ملكي وكړي ووژل شول. له پېښې درې ورځې

وروسته يونيسف هم پر خوست او کونړ د پاکستان په بمباريو کې د ۲۰ ماشومانو وژنه تاييد کړه، چې په وينا يې ۱۵ يې نجونې او ۵ يې هلکان وو. د دې پېښې په غبرگون کې د طالبانو د بهرنيو چارو وزارت په کابل کې د پاکستان سفير احضار کړ. د اسلامي امارت دفاع وزير ملا يعقوب مجاهد بيا د اپريل په ۲۴مه په يوه غونډه کې وويل، چې د پاکستان هوايي بريدونه يې د "ملي مصلحت" لپاره وزغمل، خو بل ځل ښايي داسې بريدونه ونه زغمي.

پاکستان له دغو بريدونو وروسته وويل، چې ترهگر د افغانستان خاوره زموږ پر ضد کاروي او طالبان يې دې مخه ونيسي. د پاکستان بهرنيو چارو وزارت د پاکستان د سفير تر احضارېدو وروسته يوه اعلاميه خپره کړه، چې پکې د طالبانو له حکومت څخه غوښتل شوي وو، چې د پاکستان-افغانستان سرحدې سيمه امن کړي، او د "هغو اشخاصو خلاف کويکلي گامونه واخلي چې پاکستان کې په ترهگريزو فعاليتونو کې ښکېل دي."

د دغو پېښو ترڅنگ د يوې بلې جرمي قضيې پای ته رسېدو هم په دې مياشت کې پراخه توجه جلب کړه. د اپريل په ۲۳مه په بلخ کې نږدې دوه کاله مخکې تښتول شوی ۱۱ کلن ماشوم عبدالرووف ازاد شو او د طالبانو د رئيس الوزراء د دويم مرستيال عبدالسلام حنفي په گډون د يوې سترې غونډې پر مهال خپلې کورنۍ ته وسپارل شو. د دغه ماشوم د تښتونې پېښه خورا پېچلې وه او اوس يې هم طالبانو د آزادېدو زيات جزئيات څرگند نه کړل. داسې گنگوسې وې، چې په دې قضيه کې جگپوړي پخواني دولتي چارواکي او حتی طالب چارواکي ښکېل وو.

د دغو ټولو پېښو ترڅنگ د مقاومت په نوم جبهې هم د بريدونو ادعاوې کولې؛ خو په ټوله کې لا هم ستر گواښ د داعش ډلې د بريدونو مطرح دی. په تېرو څو مياشتو کې د داعش ډلې د فعاليت او ځواکمنتيا په اړه اندېښنې تر ډېره بريده پيکه شوې وې، خو د دې مياشتې امنيتي پېښو دا اندېښنې يو ځل بيا تازه کړې.

پای

